

ธนาคารแห่งประเทศไทย

รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย ปี 2562

สรุปภาวะเศรษฐกิจการเงินต่างประเทศและไทย ปี 2562

เศรษฐกิจโลกในภาพรวมปี 2562 ขยายตัวในอัตราที่ต่ำลงต่อเนื่องจากปีก่อน โดยหลายประเทศได้รับผลกระทบจากปริมาณการค้าโลกที่ชะลอตัว ซึ่งมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากการกีดกันทางการค้าระหว่างสหรัฐอเมริกาและจีนที่รุนแรงขึ้น ส่งผลให้ภาคการส่งออกและการผลิตหดตัว นอกจากนี้ ความไม่แน่นอนของสถานการณ์ต่าง ๆ ในช่วงที่ผ่านมา อาทิ การกีดกันทางการค้าระหว่างประเทศ การที่สหราชอาณาจักรจะออกจากสหภาพยุโรป (Brexit) ประกอบกับความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ที่ยังมีอยู่เป็นระยะ ส่งผลกระทบต่อความเชื่อมั่นและการลงทุนของภาคธุรกิจ อย่างไรก็ตาม การบริโภคภาคเอกชนยังเป็นแรงขับเคลื่อนเศรษฐกิจที่สำคัญในหลายประเทศ

ในระยะต่อไป¹ คาดว่าเศรษฐกิจโลกจะฟื้นตัวอย่างค่อยเป็นค่อยไปตามบรรยากาศการค้าโลกที่ดีขึ้นหลังสหรัฐฯ และจีนบรรลุข้อตกลงระยะที่ 1 และการฟื้นตัวของวัฏจักรสินค้าอิเล็กทรอนิกส์ แต่ยังมีปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่ต้องติดตามดังนี้ (1) การแพร่ระบาดและความรุนแรงของโรคโควิด 19 (2) ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่ยังมีอยู่ ซึ่งการเจรจาข้อตกลงทางการค้าในระยะต่อไปอาจทำให้สถานการณ์กลับรุนแรงขึ้นได้อีก และ (3) ความเสี่ยงด้านภูมิรัฐศาสตร์ในหลายพื้นที่

เศรษฐกิจไทยปี 2562 ขยายตัวที่ร้อยละ 2.4 จากปีก่อน โดยเป็นการขยายตัวในอัตราที่ต่ำกว่าระดับศักยภาพและต่ำลงจากปีก่อน จากอุปสงค์ต่างประเทศที่หดตัวต่อเนื่องตั้งแต่ช่วงปลายปี 2561 ส่งผลกระทบต่อเนื่องมายังอุปสงค์ในประเทศชัดเจนขึ้น โดยการส่งออกสินค้าหดตัวต่อเนื่องในหลายหมวด ตามการชะลอตัวของเศรษฐกิจประเทศคู่ค้าและปริมาณการค้าโลกที่ได้รับผลกระทบจากความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีน อย่างไรก็ตาม การส่งออกสินค้าบางหมวดได้รับผลดีจากการย้ายฐานการผลิตมาไทย และการส่งออกสินค้าไปสหรัฐฯ เพื่อทดแทนสินค้าจากจีน อาทิ เครื่องใช้ไฟฟ้า ยางล้อรถยนต์ ขณะเดียวกัน ภาคการท่องเที่ยวขยายตัวลดลงจากปีก่อน ทั้งจำนวนนักท่องเที่ยวต่างประเทศและค่าใช้จ่ายต่อทริป ซึ่งเป็นผลจากเศรษฐกิจโลกชะลอตัว และการแข่งขันด้านการท่องเที่ยวที่สูงขึ้นโดยเฉพาะจากประเทศเพื่อนบ้าน ส่งผลให้จำนวนนักท่องเที่ยวจากยุโรปหดตัวเป็นครั้งแรกในรอบ 4 ปี ขณะที่นักท่องเที่ยวจีนฟื้นตัวอย่างช้า ๆ ตามความเชื่อมั่นด้านความปลอดภัยภายหลังเหตุการณ์เรือนักท่องเที่ยวล่มที่จังหวัดภูเก็ตในปี 2561 อย่างไรก็ตาม มาตรการยกเว้นค่าธรรมเนียม Visa on Arrival มีส่วนช่วยสนับสนุนการฟื้นตัวของนักท่องเที่ยว และมีส่วนทำให้นักท่องเที่ยวอินเดียและไต้หวันขยายตัวดี

สำหรับอุปสงค์ในประเทศ การบริโภคภาคเอกชนยังขยายตัวดี แต่มีทิศทางชะลอลงบ้างจากปัจจัยสนับสนุนกำลังซื้อที่แผ่วลงทั้งด้านรายได้และความเชื่อมั่นผู้บริโภคที่ได้รับผลกระทบจากภาคการส่งออกที่หดตัวต่อเนื่อง โดยรายได้ที่ลดลงส่งผลให้การใช้จ่ายสินค้าคงทนโดยเฉพาะรถยนต์หดตัวสูง นอกจากนี้ คุณภาพสินเชื่อเช่าซื้อรถยนต์ที่ต่ำลงทำให้สถาบันการเงินระมัดระวังการปล่อยสินเชื่อมากขึ้น อย่างไรก็ตาม แรงสนับสนุนจากภาครัฐผ่านบัตรสวัสดิการแห่งรัฐ และมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในช่วงปลายปีมีส่วนช่วยพยุงกำลังซื้อได้บางส่วน และทำให้การใช้จ่ายในสินค้าไม่คงทนขยายตัวดีขึ้นจากปีก่อน ด้านการลงทุนภาคเอกชนขยายตัวชะลอลงเช่นกัน การชะลอตัวของอุปสงค์ทั้งในและต่างประเทศส่งผลให้ภาคธุรกิจชะลอการลงทุนเพราะมีกำลังการผลิตเหลือเพียงพอรองรับอุปสงค์ในระยะข้างหน้า ประกอบกับความเชื่อมั่นของภาคธุรกิจมีทิศทางโน้มลดลง

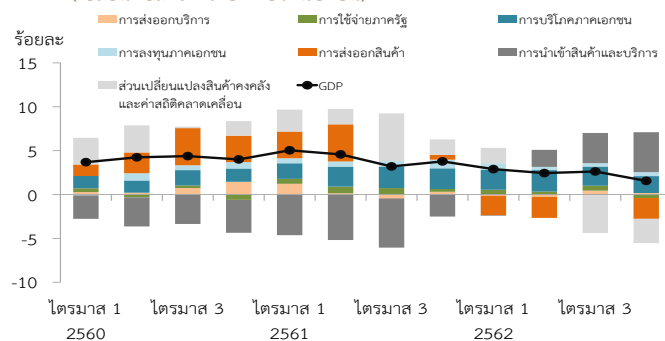
¹ ประเมิน ณ เดือนมกราคม 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่การระบาดของโรคโควิด 19 ยังจำกัดอยู่ในประเทศจีน

จากปีก่อน สำหรับการใช้จ่ายภาครัฐแผ่วลง โดยเฉพาะการใช้จ่ายลงทุนของภาครัฐ สาเหตุมาจากความล่าช้าในการประกาศใช้พระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 เป็นสำคัญ

ด้านเสถียรภาพเศรษฐกิจและการเงิน

อัตราเงินเฟ้อทั่วไปและอัตราเงินเฟ้อพื้นฐานเฉลี่ยทั้งปีต่ำลงจากปีก่อนอยู่ที่ร้อยละ 0.71 และ 0.52 ตามลำดับ โดยอัตราเงินเฟ้อทั่วไปลดลงเนื่องจากราคาระบบพลังงานปรับลดลงตามราคาน้ำมันดิบในตลาดโลก รวมทั้งการแข็งค่าของเงินบาททำให้ต้นทุนการนำเข้าพลังงานถูกลง ขณะที่ราคาอาหารสดขยายตัวแรงขึ้น โดยเฉพาะราคาผัก ผลไม้ และข้าวที่ปรับสูงขึ้น ส่วนหนึ่งเป็นผลจากภัยแล้ง อัตราเงินเฟ้อพื้นฐานปรับลดลงตามต้นทุนการผลิตโดยรวมที่ต่ำลง ประกอบกับอุปสงค์ในประเทศที่ชะลอตัว ส่งผลให้การปรับขึ้นราคาสินค้า

ภาพที่ 1 แหล่งที่มาของการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย (Contribution to Growth)^{1/}
(เปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน)

หมายเหตุ: ^{1/} GDP จำนวนด้วยวิธี Chain Volume Measure (CVM)
ที่มา: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
คำนวณโดยธนาคารแห่งประเทศไทย

และบริการของภาคธุรกิจทำได้จำกัด นอกจากนี้ อัตราเงินเฟ้อยังได้รับแรงกดดันจากปัจจัยเชิงโครงสร้างที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น การขยายตัวของธุรกิจอี-คอมเมิร์ซ การแข่งขันด้านราคาที่รุนแรงขึ้น ด้านอัตราการว่างงานทรงตัวใกล้เคียงกับปีก่อน อย่างไรก็ตาม การจ้างงานปรับลดลง โดยเฉพาะการจ้างงานนอกภาคเกษตรกรรมที่เกี่ยวข้องกับภาคการผลิต เนื่องจากได้รับผลกระทบจากการส่งออกที่หดตัวต่อเนื่องและการใช้จ่ายภายในประเทศที่ชะลอตัว นอกจากนี้ ผู้ประกอบการปรับเปลี่ยนรูปแบบการจ้างงานจากรายเดือนเป็นรายวันมากขึ้น

เสถียรภาพของภาคธุรกิจอยู่ในเกณฑ์ดีตามฐานะทางการเงินของธุรกิจขนาดใหญ่ที่ยังเข้มแข็ง อย่างไรก็ตาม ต้องติดตามเสถียรภาพของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SME) ที่ความสามารถในการชำระหนี้ด้อยลงจากการชะลอตัวของเศรษฐกิจ และปัจจัยเชิงโครงสร้างที่ทำให้ความสามารถในการแข่งขันของ SME ลดลงเช่นเดียวกับเสถียรภาพของภาคครัวเรือนที่ยังคงเปราะบางและต้องติดตามใกล้ชิด เนื่องจากสัดส่วนหนี้ครัวเรือนต่อ GDP อยู่ในระดับสูงและปรับสูงขึ้นจากปีก่อน ตามการชะลอตัวของ GDP เป็นสำคัญ ส่งผลให้ความสามารถในการชำระหนี้ของภาคครัวเรือนด้อยลง เห็นได้จากจากสัดส่วนหนี้เสียในพอร์ตสินเชื่ออุปโภคบริโภคที่เพิ่มขึ้น ทั้งนี้ แม้สัดส่วนหนี้เสียจะปรับเพิ่มขึ้นในพอร์ตสินเชื่ออุปโภคบริโภคและสินเชื่อธุรกิจ SME แต่เสถียรภาพระบบสถาบันการเงินยังเข้มแข็ง เนื่องจากระดับเงินกองทุนและเงินสำรองอยู่ในระดับสูงสามารถรองรับความไม่แน่นอนทางเศรษฐกิจได้

ด้านอัตราแลกเปลี่ยน เงินบาทเทียบกับดอลลาร์ สรอ. เฉลี่ยในปี 2562 แข็งค่าขึ้นจากปีก่อน จากปัจจัยในประเทศของไทยเป็นสำคัญ ได้แก่ เสถียรภาพด้านต่างประเทศของไทยที่แข็งแกร่ง สะท้อนจากการเกินดุลบัญชีเดินสะพัดและสัดส่วนเงินทุนสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ต่างประเทศระยะสั้นที่อยู่ในระดับสูง

ต่อเนื่อง รวมทั้งสัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP ที่ต่ำ นอกจากนี้ เสถียรภาพทางการเมืองที่ปรับดีขึ้นหลังการเลือกตั้งและการจัดตั้งรัฐบาลใหม่มีส่วนทำให้บริษัทจัดอันดับด้านเครดิตปรับเพิ่มมุมมองความน่าเชื่อถือของไทย เมื่อประกอบกับในบางช่วงเวลาที่นักลงทุนมีความกังวลต่อสถานการณ์ความขัดแย้งทางการค้าระหว่างสหรัฐฯ และจีนที่มีท่าทีรุนแรงและยืดเยื้อมากขึ้น และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลก ส่งผลให้ค่าเงินบาทแข็งค่าขึ้นในอัตราที่มากกว่าสกุลเงินคู่แข่ง เพราะเงินบาทเป็นสินทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำในมุมมองนักลงทุน และทำให้ดัชนีค่าเงินบาทที่แท้จริง (Real Effective Exchange Rate: REER) ปรับแข็งค่าขึ้น

ภาวะการเงินที่ผ่านมายังอยู่ในระดับผ่อนคลายและเอื้อต่อการขยายตัวของเศรษฐกิจ

ปี 2562 คณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) ปรับลดอัตราดอกเบี้ยนโยบายลง 2 ครั้ง มาอยู่ที่ร้อยละ 1.25 เพื่อสนับสนุนการขยายตัวของเศรษฐกิจและเอื้อให้อัตราเงินเฟ้อกลับสู่กรอบเป้าหมาย ส่งผลให้ภาวะดอกเบี้ยและต้นทุนการระดมทุนของภาคธุรกิจในหลายช่องทางปรับลดลง สะท้อนจากการลดลงของอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล อัตราดอกเบี้ยเงินกู้อ้างอิงประเภทต่าง ๆ ของสถาบันการเงิน และอัตราดอกเบี้ยสินเชื่อปล่อยใหม่ของธนาคารพาณิชย์ (New Loan Rate: NLR)

มองไปข้างหน้าในปี 2563² เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มชะลอตัวต่อเนื่อง จากภาคการท่องเที่ยวที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 ซึ่งกระทบต่อกิจกรรมการเดินทางระหว่างประเทศ รวมทั้งการบริโภคภาคเอกชนที่ได้รับแรงกดดันจากปัจจัยด้านรายได้และความเชื่อมั่นที่ยังคงอ่อนแอ และหนี้ครัวเรือนที่อยู่ในระดับสูง ขณะเดียวกัน ยังต้องติดตามสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด 19 พ.ร.บ. งบประมาณฯ และภัยแล้ง สำหรับอัตราเงินเฟ้อมีแนวโน้มอยู่ในระดับต่ำต่อเนื่อง ตามแรงกดดันจากทั้งด้านต้นทุนและด้านอุปสงค์ที่อยู่ในระดับต่ำ

² ประเมิน ณ เดือนมกราคม 2563 ซึ่งเป็นช่วงที่การระบาดของโรคโควิด 19 ยังจำกัดอยู่ในประเทศจีน

ธนาคารแห่งประเทศไทย

ข้อมูลเศรษฐกิจและการเงินที่สำคัญ

	2560		2561		2562		ทั้งปี
	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	ทั้งปี	ครึ่งปีแรก	ครึ่งปีหลัง	
<i>(% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน นอกจากระเบียบอย่างอื่น)</i>							
อัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย^{1/}	4.1	4.8	3.5	4.2	2.7	2.1	2.4
ด้านอุปสงค์ (การใช้จ่าย)							
การใช้จ่ายของครัวเรือน	3.1	4.1	5.0	4.6	4.7	4.2	4.5
การใช้จ่ายของรัฐบาล	0.1	2.6	2.5	2.6	2.5	0.4	1.4
การลงทุนในสินทรัพย์ถาวร	1.8	3.5	4.1	3.8	2.5	1.8	2.2
- ภาคเอกชน	2.9	3.3	4.8	4.1	3.2	2.5	2.8
- ภาครัฐ	-1.4	3.9	1.9	2.9	0.7	-0.3	0.2
การส่งออกสินค้าและบริการ	5.2	6.5	0.3	3.3	-3.7	-1.5	-2.6
การนำเข้าสินค้าและบริการ	6.2	9.2	7.4	8.3	-1.7	-7.1	-4.4
ด้านอุปทาน (การผลิต)							
เกษตรกรรม	4.7	9.3	1.9	5.5	0.2	0.0	0.1
อุตสาหกรรม	2.1	3.0	2.4	2.7	1.0	-1.0	0.0
ก่อสร้าง	-3.0	1.4	3.6	2.4	3.2	0.6	2.0
บริการและอื่นๆ	5.5	5.4	4.3	4.9	4.0	4.2	4.1
เสถียรภาพในประเทศ							
ดัชนีราคาผู้บริโภคทั่วไป	0.66	0.97	1.16	1.07	0.92	0.50	0.71
ดัชนีราคาผู้บริโภคพื้นฐาน (ไม่รวมราคาอาหารสดและพลังงาน)	0.56	0.69	0.74	0.71	0.58	0.46	0.52
อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)	1.2	1.2	0.9	1.1	1.0	1.0	1.0
หนี้สาธารณะ ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท) ^{2/}	6,371	6,532	6,834	6,834	6,883	6,954	6,954
สัดส่วนหนี้สาธารณะต่อ GDP (ร้อยละ) ^{2/}	41.2	41.03	41.88	41.88	41.39	41.19	41.19
เสถียรภาพต่างประเทศ (พันล้านดอลลาร์ สรอ.)							
ดุลการค้า	32.6	13.8	8.6	22.4	12.7	13.9	26.6
ดุลบัญชีเดินสะพัด	44.0	18.4	10.1	28.5	17.7	19.6	37.3
บัญชีทุน ^{2/}	-0.1	-0.6	0.0	-0.6	0.0	0.0	0.0
เงินทุนเคลื่อนย้าย ^{2/}	-12.5	-11.4	-3.6	-14.9	-7.6	-5.0	-12.6
ดุลการชำระเงิน	26.0	7.6	-0.4	7.3	5.6	8.0	13.6
เงินสำรองระหว่างประเทศ ณ สิ้นงวด	202.6	206.8	205.6	205.6	215.8	224.3	224.3
หนี้ต่างประเทศ ณ สิ้นงวด ^{2/}	155.2	154.2	162.4	162.4	166.7	170.7	170.7
สัดส่วนเงินสำรองระหว่างประเทศต่อหนี้ระยะสั้น (เท่า)	2.9	3.1	3.2	3.2	3.5	3.8	3.8
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อ GDP (ร้อยละ)	36.6	35.0	35.4	35.4	34.7	34.0	34.0
สัดส่วนหนี้ต่างประเทศต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าและบริการ (ร้อยละ)	54.6	52.4	53.5	53.5	53.5	53.5	53.5
สัดส่วนหนี้ระยะสั้นต่อหนี้ต่างประเทศ (ร้อยละ)	44.3	42.9	39.0	39.0	37.5	34.8	34.8
ภาคการเงิน ณ สิ้นงวด (พันล้านบาท)							
ฐานเงิน	1,937.2	1,805.3	2,000.7	2,000.7	1,905.1	2,071.5	2,071.5
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	6.7	5.9	3.3	3.3	5.5	3.5	3.5
ปริมาณเงินตามความหมายแคบ	2,038.9	1,970.4	2,095.2	2,095.2	2,103.8	2,215.8	2,215.8
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	9.4	5.3	2.8	2.8	6.8	5.8	5.8
ปริมาณเงินตามความหมายกว้าง	19,212.9	19,571.1	20,109.6	20,109.6	20,218.8	20,853.3	20,853.3
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	5.0	5.1	4.7	4.7	3.3	3.7	3.7
เงินฝากกรมตัวแลกเปลี่ยนสถาบันการเงิน ^{3/}	18,814.1	19,217.1	19,681.5	19,681.5	19,921.6	20,450.1	20,450.1
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.9	5.0	4.5	4.5	3.7	3.9	3.9
เงินกู้ยืมและตราสารหนี้ภาคเอกชน ^{4/}	22,565.8	23,227.2	24,085.6	24,085.6	24,570.0	24,905.1	24,905.1
% การเปลี่ยนแปลงจากระยะเดียวกันปีก่อน	4.1	5.6	6.7	6.7	5.8	3.4	3.4
อัตราดอกเบี้ย ณ สิ้นงวด (ร้อยละต่อปี)							
- ตลาดซื้อคืนพันธบัตร 1 วัน	1.50	1.50	1.75	1.75	1.75	1.25	1.25
- ระหว่างธนาคาร	1.40	1.40	1.75	1.75	1.65	1.15	1.15
- เงินฝากประจำ 1 ปี ^{5/}	1.37	1.37	1.37	1.37	1.46	1.33	1.33
- ลูกค้านั่ง ^{5/}	6.28	6.28	6.28	6.28	6.28	6.08	6.08
อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย (บาทต่อดอลลาร์ สรอ.)	33.92	31.74	32.90	32.32	31.04	31.60	31.05
ดัชนีค่าเงินบาท^{6/} (ปี 2555 = 100)	110.62	115.00	120.35	115.56	120.35	125.90	123.17

หมายเหตุ: 1/ ณ ราคาตั้ง

2/ ข้อมูลเบื้องต้น ณ วันที่ 17 กุมภาพันธ์ 2563

3/ สถาบันการเงิน หมายถึง สถาบันรับฝากเงินทุกประเภท ยกเว้นธนาคารแห่งประเทศไทย

4/ ประกอบด้วย (1) เงินกู้ยืมของภาคครัวเรือนและสถาบันไมแสวงหากำไรจากสถาบันรับฝากเงินอื่น และสถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงินอื่น

(2) เงินกู้ยืมของภาคธุรกิจ (ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ) ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน จากสถาบันรับฝากเงินอื่น สถาบันการเงินที่ไม่รับฝากเงินอื่น และภาคต่างประเทศ และ

(3) ตราสารหนี้ที่ออกโดยภาคธุรกิจ (ไม่รวมรัฐวิสาหกิจ) ที่ไม่ใช่สถาบันการเงิน

5/ อัตราดอกเบี้ยอ้างอิงเฉลี่ยของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 5 แห่ง

6/ ดัชนีค่าเงินบาทเพิ่มขึ้น หมายความว่า เงินบาทแข็งค่าขึ้นเทียบกับสกุลเงินของประเทศคู่ค้าคู่แข่ง

ที่มา: สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานสถิติแห่งชาติ สำนักงานบริหารหนี้สาธารณะ และธนาคารแห่งประเทศไทย

\$ £ € ¥

เพื่อความเป็นอยู่ที่ดี
อย่างยั่งยืนของไทย

ธนาคารแห่งประเทศไทย

273 ถนนสามเสน แขวงวัดสามพระยา เขตพระนคร กรุงเทพฯ 10200

Bank of Thailand Channel
Hotline1213 Channel

www.bot.or.th

[@bankofthailand](https://twitter.com/bankofthailand)

[bankofthailand](https://www.facebook.com/bankofthailand)
Hotline1213